بەڕێز حەکیم .. یاسای هەڵبژاردنەکانی ئێستا پاراستنی هاوسەنگییە وسەرکەوتنیش دەستکەوتی هەمووانە

لە دیداری ماڵی عێراقی لە ڕۆژی 15-3-2024 بەڕێز عەمار حەکیم سەرۆکی ڕەوتی حیکمەی نیشتمانی چاوی بە کۆمەڵێك بەهرەمەند و کەسایەتی بەتوانا و نیشتمان پەروەر کەوت و لەم دیدارە باس لە پێگەی عێراق و کەسایەتییە کاریگەرەکان کرا.

سەماحەتی ئاماژەی کرد کە چوارچێوەی هەماهەنگی کۆبوونەوەیەکە بۆ چەند هێزێکی سیاسی لە تاکە گۆڕەپانێکی سیاسیدا و لە یەك جەماوەر و دەنگدەری دیاریکراو بەرجەستە دەکرێت، گوتیشی ئەوەی پێشکەشی کردوە چەندین هاوپەیمانێتی و کوتلە نەیانتوانیوە پێشکەشی بکەن، ئەو سەنتەر و ناوکی پێکهێنانی هاوپەیمانێتی بەڕێوەبردنی دەوڵەت بوو، هەروەها ئاماژەی بە پێشکەوتنی بەرچاو لە جێبەجێکردنی ڕێکەوتنی سیاسی کرد.

سەماحەتی ئاماژەشی کرد کە عێراق تا ئێستا سەلماندوویەتی کە توانای هەیە هاوسەنگییەکان بەڕێوە ببات، ڕوونیشی کردەوە کە گرنگە پارێزگاری لە بکرێت و لایەنی مێژوویی لە خوێندنەوەی هاوسەنگی بە هەند وەربگیرێت و باس لەوە بکرێت کە دەخەکە چی لە بەسەردێت کاتێك هاوسەنگی دەرەکی تێك دەچێت.

سەماحەتی دووپاتی کردەوە کە قسەکردن لەسەر گۆڕینی یاسای هەڵبژاردنەکان لە کۆبوونەوەکانی چوارچێوەی هەماهەنگی باسی لەوە نەکراوە و ئەوەی باس دەکرێت تەنها هەندێك بۆچوونی جیاوازە لەسەر ئەم دۆسیەیە، جەختیشی کردەوە لەسەر دڵنیابوون لەوەی کە سەرکەوتنی حکومەت لە ئەنجامی جووڵە و ئەرکی هەمووان بووە، دووپاتیشی کردووە کە یاسای ئێستا کاریگەری خۆی لە پاراستنی هاوسەنگی دیاریکردوە.

سەبارەت بە دیدی هێزە سیاسییەکان لە پێکهێنانی دەوڵەت، سەماحەتی حەکیم ڕوونیکردەوە کە دەستوور شێوە و بنەمای دەوڵەتی داناوە، ناکۆکی هەندێك کەس لەسەر شێوەی و بنەماکانی واتای ئەوە نییە ڕەت بکرێتەوە، ئەوەی دەیەوێت بۆچوونەکەی سەرکەوێت و دەستور بگۆڕێت پێویستە ڕاپرسی گەل لەسەری ئەنجامبدات.

سەماحەتی داوای کرد سروشتی سیستەمی پەرلەمانی مەرجەکانی قبوول بکرێت، ڕوونیشی کردەوە کە هەڵبژاردنی لایەنێکی دیاری کراو لە سیستەمی پەرلەمانی واتای گەیشتنی بە دەستەڵات نییە، هەروەها داواشی کرد هاوسەنگی کۆمەڵایەتی و بەهای پێکهاتەکان پارێزراو بێت، سەمتحەتی دووپاتی کردەوە کە دەرگاکانی چوارچێوەی هەماهەنگی کراوەیە بۆ ئەوەی جێگای هەمووان بکاتەوە، ڕوونیشی کردەوە کە چوارچێوەی هەماهەنگی چەندین پەیامی ناردوە لەوانە کە دوایین پەیام نەبوو سەبارەت بە هەڵبژاردنە نێوخۆییەکان و

لایەنی بەهەرەسکار و ونبووەکان بوو.

سەماحەتی جەختی کردەوە لەسەر پێویستی پاراستنی ڕێنماییەکانی کاری سیاسی و ڕوونیکردەوە کە ناکۆکی لەسەر ژمارەی پارێزگاران ناکۆکییەکی پڕۆگرامی بوو، ئاماژەشی کرد کە بوونی 180 حزب و پارت حاڵەتێکی نا تەندروستە، بۆیە داوای یەکبوون و تێکەڵبوونی کرد،

سەماحەتی دووپاتی کردەوە کە دەبێت ڕێز لە تایبەتمەندی و ئازادی دەربڕین بگیرێت بە مەرجێك نەبێتە هۆکاری شکاندنی ئەوانی دیکە و سووکایەتی کردن پێیان، گوتیشی دەبێت هەموو شتێك بە بڕێگە پاڵپشتی بکرێت.